

شناسایی شخصیت‌های اساطیری حماسی در سفالگری ایران

(سده‌های پنجم تا هفتم ه‍.ق)

نجمه نوری 1، حسام اصلانی 2

1 دانشجوی کارشناسی ارشد رشته باستان شناسی، دانشکده مرمت، دانشگاه هنر اصفهان، ایران

2 عضو هیئت علمی رشته مرمت آثار، دانشکده مرمت، دانشگاه هنر اصفهان، ایران

چکیده

نقوش برخی سفالینه‌ها که گاه مشخصه‌هایی برای شناخت سفالینه‌ها هستند، ریشه در باورهای ایرانی دارند. یافته‌های پژوهش در همین راستا به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد، که با استناد به شاهنامه فردوسی بر روی سفالینه‌های سده‌های پنجم تا هفتم ه‍.ق کدام‌یک از شخصیت‌های اساطیری حماسی نمایش داده شده است؟ شخصیت‌های اساطیری حماسی ترسیم شده بر آثار سفالی در این سده‌ها بیانگر چه روایاتی هستند؟ در هنر ایران در سده‌های پنجم تا هفتم ه‍.ق و آن هم در میان آثار سفالی، شخصیت‌های اساطیری حماسی مانند: ضحاک، فریدون، بهرام نمایش داده شده‌اند، هدف از این پژوهش شناسایی این تصاویر بر روی آثار سفالی با استناد به متون دست اول ادبی است که به شرح محتوایی این روایات (داستان ضحاک ماردوش، به بندکشیدن ضحاک، بهرام و آزاده) بر روی ظروف سفالی به روش توصیفی با رویکرد ادبی پرداخته شده و گردآوری اطلاعات با بررسی اسناد کتابخانه‌ای، سایت موزه‌های خارجی و مشاهده انجام شده است.

واژه‌های کلیدی: هنر سفالگری، اساطیری حماسی، شاهنامه، ایران، سده‌های پنجم تا هفتم هجری قمری